

dávku povinnému exekuci zabavením na zadrželé a pro dávku věcně ručící vklady. To však neopravňuje žalující stranu, jak míní odvolací soud, by této exekuci odporovala vylučovací žalobou. Neboť nelze seznati, jaký zájem, hodný soudní ochrany, žalující strana může na tom míti, aby dávka nebyla uhrazena exekucí na vklady, nýbrž přímým jejím vybráním u peněžních ústavů, když nemá důvodných námitek ani proti vymáhané dávce ani proti trvání zákonného zástavního práva. Vždyť, i kdyby žalobě bylo nyní vyhověno, nebránilo by to bernímu úřadu, by neuplatnil věcné ručení vkladů platební výzvou peněžního ústavu a vklady ty nevybral na úhradu dlužné dávky. — Proto jest žaloba, pokud jde o exekuci na zadrželé vklady k vymáhání dávky z majetku neodůvodněna a lze tudíž o této části žalobního nároku rozhodnouti bez doplnění řízení nařízeného odvolacím soudem. Co se týče nepřipustnosti exekuce, pokud jest na zadrželé vklady vedena též pro jiné daně, než dávku z majetku, které dluží Tomáš K. a pro které zabavené vklady po zákonu věcně neručí, míní soud prvé stolice, že i tu jest žaloba neodůvodněna, poněvadž nedoplatek dávky z majetku exekucí vymáhaný vyčerpává sám o sobě úplně zabavené vklady i s úroky. Odvolací soud se s touto otázkou nezabýval a podle svého právního názoru na věc ani zabývati nemusil, musí však tak učiniti soud dovolací vzhledem na své odchylné právní mínění, shora projevené. Jest sice pravda, že částku, vymoženou exekucí ze zabavených vkladů bylo by započísti především na dlužnou dávku z majetku, poněvadž zákonné zástavní právo pro tuto dávku předchází právu zástavnímu, jehož bylo pro ostatní daně nabyto teprve exekucním zabavením. Avšak práva žalující strany jsou dotčena tím, že byl zabaven vklad jí náležející pro pohledávku, pro kterou ani věcně neručí, a žalující strana má vzhledem na své případné ručení osobní za dávku (§ 61) a na věcné ručení zadrželým vkladem zájem na tom, by vymáhajícímu věřiteli bylo vůbec znemožněno, použití vybraných vkladů k úhradě jiné pohledávky než dávky z majetku. To platí také o útratách exekuce proti Tomáši K-ovi. Žaloba podle § 37 ex. ř. jest tudíž oprávněna, pokud jde o nepřipustnost exekuce pro vymáhanou daň z obratu a z příjmu, daň výdělkovou a pozemkovou a pro exekucní útraty, když žalující strana prokáže své vlastnické právo k zadrželým vkladům. V tomto směru jest tudíž odvolacímu soudu přisvědčiti, že věc není zralá k rozhodnutí a že jest nutno doplniti řízení tak, jak to odvolací soud uznal potřebným.

Čís. 7660.

Dopravní řád železniční.

Tarif smí stanoviti přírážky k dovoznému i mimo případy § 60 žel. dopr. ř. a stanoviti jiné podmínky jejich placení.

Dráha jest oprávněna požadovati placení přírážky, nepoužil-li příjemce zásilky tak, jak bylo v nákladním listu uvedeno a jak se k tomu zavázal přijetím nákladního listu a zásilky za snižené dovozné.

(Rozh. ze dne 27. prosince 1927, Rv I 422/27).

Železniční erár domáhal se na příjemci zboží, by mu zaplatil pro nesprávnou deklaraci 1011 Kč jako doplatek k dovoznému a kromě toho 2022 Kč jako přírážku ve smyslu § 60 dopravního řádu pro železnice v Československé republice dotyčně vyhlášky ve Věstníku pro železnice a plavbu ze dne 20. prosince 1924 čís. 102. Procesní soud prvního stádu přiznal žalujícímu eráru 1011 Kč, ohledně 2022 Kč žalobu zamítl. Důvody: Žalovaná strana první nárok při ústním přeličení uznala, pročez ve smyslu § 395 c. ř. s. byla uznána povinnou, zaplatiti 1011 Kč. Co se týče přírážky k dovoznému, byla jediné rozhodnou otázkou, zda vyhláška ve Věstníku, podle níž příjemce propadá též přírážce k dovoznému, může mít platnost vzhledem k § 60 dopravního řádu. Na tuto otázku dlužno v tomto případě odpovědět záporně, neboť jak ze spisu ředitelství státních drah vyplývá a jak ostatně nesporno a vedlejším intervenientem výslovně doznáno, neměla žalovaná strana na deklaraci vlivu a brambory výslovně objednala k satbě. Zavinení ve smyslu předpisu občanského zákoníka žalovanou stranu nestihá. Z § 60 dopr. ř. (4) vysvítá, že zásadně za nesprávnou deklaraci naproti dráze jest zodpovědným jen odesílatel, a že toliko tehdy jest příjemce povinen platiti přírážku, je-li pro něho přírážka zřejmá z návěstí a z nákladního listu. Činí-li dopravní řád železniční vydaný nařízením vlády republiky Československé ze dne 13. května 1921, čís. 203 sb. z. a n. toliko odesílatele zodpovědným za nesprávnou deklaraci, nemůže poznámka o ručení příjemce v tarifních ustanoveních Věstníku změnit dopravní řád, pokud se na ručení za tuto přírážku vztahuje, nýbrž ustanovení Věstníku mají jen platnost, pokud jsou v rámci platných zákonů a nařízení. Odvolací soud uznal žalovaného povinným zaplatiti žalobci i dalších 2.022 Kč. Důvody: Odvolací soud nesdílí názor prvního soudu, že tu má místo ustanovení § 60 žel. dop. ř. a že, jelikož přírážka nebyla patrná z návěstí a z nákladního listu, žalovaný neručí. Rovněž pokládá za nerozhodující, zda jest zavinení na straně žalovaného ve smyslu předpisu občanského zákona. V onom ohledu vyplývá z nesporného děje, že přírážka vůbec nemohla býti patrnou z návěstí a z nákladního listu, jelikož skutečné upotřebení bramborů bylo zjištěno teprve po jich předání žalovanému, a jelikož teprve v tomto okamžiku byla dána žalující straně příčina, by požadovala přírážku. V druhém ohledu však stačí poukázati k tomu, že žaloba se neopírá o zavinení žalovaného, nýbrž jen o všeobecně platná ustanovení vyhlášeného nákladního tarifu díl II odst. V. Ostatně jest podotknouti, že ustanovení železničního dopravního řádu zásadně směřují k tomu že příjemce zboží ručí za zaplacení ze smlouvy nákladní proti dráze (§§ 60 a 76), a že účel tohoto ustanovení jest patrně ten, že dráha se má stýkat pouze s příjemcem zboží, a že tento, když se již ukládá zaplacení, jež by ho vlastně nemělo stíhati, má mít pouze právo postihu. Ostatně dlužno v souzeném případě uvést, že žalovanému z nákladního listu musela napadnouti nesprávná deklarace bramborů, a že přes to nezmínil se o tom proti dráze, když brambory přijal. Ale tato okolnost nemá, jak již řečeno, významu. Směrodatným jest jen, že nákladní tarif, o jehož ustanovení se žaloba opírá, jest řádně vyhlášen a proto má všeobecnou platnost, takže se žalovaný nemůže odvolávat na to, že mu zůstala tato ustanovení neznámými.

Z řečeného plyne, že žalovaný jest také povinen k zaplacení dalších 2.022 Kč.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání žalovaného.

D ů v o d y:

Napadené odsouzení žalovaného k zaplacení přírážky k dovoznému, poněvadž brambor, zaslaných mu dráhou k výživě obyvatelstva a proto s 50% slevou na dovozném, použil k satbě, jest odůvodněno obsahem vyhlášek čis. 309 a 311 o tarifních slevách, pro brambory určené k výživě obyvatelstva, uveřejněných dne 20. prosince 1924 v čísle 102 Věstníku pro železnice a plavbu. Železniční správa vyhradila si jimi právo přesvědčiti se, zda bylo brambor použito k účelu, jenž byl podmínkou slevy. Bylo-li zásilky, neb i jen její části, použito z jakékoliv příčiny pro jiné účely, jest příjemce povinen zaplatiti nejen rozdíl mezi sníženým a normálním dovozným, nýbrž také ještě přírážku ve dvojnásobné výši tohoto rozdílu, a to vždy na celou zásilku. Uveřejněním ve Věstníku pro železnice a plavbu staly se ony vyhlášky podle min. nařízení ze dne 20. listopadu 1895, čis. 167 ř. zák. a 10. února 1905, čis. 14 ř. zák. závazným tarifním předpisem, smluvní podmínkou nákladní smlouvy, takže se také na ně vztahuje poznámka otištěná na každém nákladním listu »Pro smlouvu nákladní platí dopravní řád a příslušné tarify«. Tak jako žalovaný nabyl jimi nároku na 50% slevu dovozného, poněvadž brambory byly na nákladním listu označeny jako určené k výživě obyvatelstva, tak stal se povinným použití jich výhradně k účelu, uvedenému v nákladních listech, a když jich nepoužil k tomu účelu, zaplatiti smluvní pokutu ve formě přírážky k dovoznému. Neprávem odvolávají se žalovaný i jeho vedlejší intervenient na § 60 (4) žel. dopr. ř., podle něhož jest k placení přírážky povinen odesílatel, a příjemce ručí za ni vedle něho jenom tehdy, když byla přírážka při vydání zásilky již patrna z návěstí a z nákladního listu. Toto ustanovení platí jenom pro přírážky upravené v § 60 žel. dopr. ř., ale souzený případ nelze mezi ně zařaditi. Dráha nepožaduje placení přírážky proto, že obsah zásilky byl odesílatelem nesprávně uveden v nákladním listu, nýbrž poněvadž příjemce nepoužil zásilky tak, jak bylo v nákladním listu uvedeno, a jak se k tomu přijetím nákladního listu a zásilky za snížené dovozné zavázal. Sporno by mohlo býti leda, zda dráha smí i mimo případy § 60 žel. dopr. ř. tarifem stanoviti a vybírati přírážky k dovoznému. Nákladní tarif není ovšem součástí železničního dopravního řádu, jak soudí žalující strana v dovolacích odpovědích. Železniční dopravní řád má podle zákona ze dne 27. října 1892, čis. 187 ř. zák. a pro své uveřejnění ve sbírce zákonů a nařízení moc zákona, tarifní předpisy jsou pouhými smluvními podmínkami nákladní smlouvy. Tarifní předpisy nesmí se proto přičítati předpisům železničního dopravního řádu, ale mohou je doplňovati. Ve třetím odstavci § 60 žel. dopr. ř. jest ustanoveno, v kterých případech nesmí býti přírážka k dovoznému vybírána, souzený případ však k nim nenáleží. Ani jiné předpisy železničního dopravního řádu nejsou překážkou, by si

dráha, poskytující zvláštní slevu na dovozném, nesměla vyhradit smluvní pokutu ve formě přírážky k dovoznému pro případ zneužití slevy, a aby pro placení pokuty nestanovila podmínky odchylné, než je ustanovuje § 60 žel. dopr. ř. pro případy tam zmíněné.

Čís. 7661.

Rozpočtem jest zevrubný výpočet nákladů, jichž asi bude vyžadovati zhotovení díla. Je-li při uzavření smlouvy pouze ujednána celková suma rozpočetní, má to pouze význam, že nelze použítí ustanovení § 1170 a) obč. zák.

(Rozh. ze dne 27. prosince 1927, Rv I 775/27.)

Žalobě, již se domáhal stavitel na objednateli úplaty za vícepráce, bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Prováděje dále dovolací důvod podle čis. 4 § 503 c. ř. s., vytýká dovolatel odvolacímu soudu, že ve příčině uskutečnění stavební smlouvy nahraňuje nedostatek srovnalé vůle stran, bránící tomuto uskutečnění, znaleckým posudkem, že, neučiniv sám právní závěr, osvojuje si předpoklady znalců, že se ve stavebním rozpočtu uvedené ceny shodují se skutečně vykonanými pracemi, a pak beze všeho přiznává žalobkyni takto vyšetřené rozdíly v cenách, nezkoumá však, zdali takto vyšetřený způsob provedení stavby nebyl už předmětem ujednání ve stavební smlouvě, tedy zdali odměna zaň není už obsažena ve smluvené odměně jednotné, předpokládaje na základě znaleckého posudku, že smluvená cena na stavbu podle velikosti zastavené plochy i při nejjednodušším provedení stavby je nápadně nízká. Uplatněným důvodům nelze přiznati opodstatněnost. Nelze odvoditi ze zákona, že rozpočet jest podstatnou částí stavební smlouvy v tom smyslu, že by se bez něho smlouva ta vůbec nemohla uskutečniti. Podle důvodové zprávy k § 1170 a) obč. zák. vysvětluje se pojem rozpočtu slovy »jednotné sazby jako podklad výpočtení úhrnku,« sluší tedy »rozpočtem« rozuměti zevrubné výpočtení nákladů, jichž asi bude vyžadovati zhotovení díla, není-li však při uzavření smlouvy podán takový zevrubný výpočet, nýbrž je pouze ujednána celková suma rozpočetní, má to pouze význam, že v tomto případě nelze použítí ustanovení § 1170 a) obč. zák. Jinak dlužno dbáti v souzeném případě toho, že stavební smlouva obsahuje popis budovy a jejích jednotlivých dílů, jakož i, že naznačuje způsob provedení, z čehož odvolací soud usuzuje, že znalci, měvše tento základ, mohli posouditi podle svých zkušeností, jak dalece se uchyluje provedená stavba od všeobecně ustáleného způsobu, když poznali předem, že celková cena smluvená podle velikosti zastavené plochy i při nejjednodušším provedení stavby, jest nápadně nízká, že tedy nebylo zapotřebí, by u